

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **CD Trade Group s. r. o.**, se sídlem Malostranské náměstí 36/22, Praha 1, zastoupené Mgr. Petrem Svobodou, advokátem se sídlem Branická 659/107, Praha 4, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, proti rozhodnutí ústředního inspektorátu žalované ze dne 26. 2. 2020, č. j. ČOI 29017/20/O100/1000/Kra/Št, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 9. 2022, č. j. 15 A 45/2020-68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Inspektorát České obchodní inspekce pro Středočeský kraj a Hlavní město Prahu uznal žalobkyni vinnou ze spáchání tří přestupků na úseku ochrany spotřebitele. Prvním z nich byl přestupek podle § 24 odst. 7 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. Žalobkyně jako prodávající dne 6. 2. 2019 v provozovně *Mike's Cafeteria* na adrese Michalská 653/27, Praha 1, účtovala anglicky hovořícím spotřebitelům kontrolní nákup celkovou částkou 814 Kč namísto správné částky 700 Kč. Žalobkyně nesplnila povinnost poctivého prodeje výrobků a došlo k celkovému poškození spotřebitele ve výši 114 Kč. Dále se žalobkyně dopustila přestupku podle § 24 odst. 7 písm. c) zákona o ochraně spotřebitele, neboť jako prodávající (téhož dne a v téže provozovně) ve srovnatelné situaci jednala rozdílně vůči jedné skupině spotřebitelů. U kontrolního nákupu v anglickém jazyce byla spotřebitelům ke konzumaci automaticky připočítána částka ve výši 74 Kč jako „servis

10 %“, zatímco česky hovořícím spotřebitelům nebyla taková částka účtována. Žalobkyně tedy porušila zákaz diskriminace spotřebitele. Třetího přestupku podle § 24 odst. 7 písm. k) zákona o ochraně spotřebitele se žalobkyně dopustila jako prodávající (téhož dne a v téže provozovně) tím, že spotřebitele neseznámila s cenou nabízeného pokrmu (tatarská omáčka), která byla zakoupena do kontrolního nákupu česky mluvícími spotřebiteli. Žalobkyně tedy neinformovala spotřebitele podle § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, jak jí ukládá § 12 zákona o ochraně spotřebitele. Za tyto přestupky uložil inspektorát žalobkyni úhrnnou pokutu ve výši 80 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení.

[2] Žalovaná na základě odvolání žalobkyně částečně změnila rozhodnutí inspektorátu, ve zbývající části jeho rozhodnutí potvrdila. Proti rozhodnutí žalované se žalobkyně bránila žalobou, kterou Městský soud v Praze napadeným rozsudkem zamítl. Soud přisvědčil žalobkyni, že žalovaná se dopustila dílčího pochybení, protože v napadeném rozhodnutí opomenula uvést i opravné usnesení inspektorátu. Toto opomenutí ale nezakládá nepřezkoumatelnost ani nezákonnost napadeného rozhodnutí. Soud dále dospěl k závěru, že správní orgány neporušily právo žalobkyně vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí a poskytly jí také prostor pro výkon procesních práv. Rovněž konstatoval, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí lze dovodit implicitní závěr o nadbytečnosti žalobkyní navrhovaných důkazů. Soud nepřisvědčil ani námitce vytykající správním orgánům nedostatečně zjištěný skutkový stav a námitce nepřiměřenosti uložené sankce.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalované

[3] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Úvodem kasační stížnosti shrnula procesní historii případu a zopakovala odvolací námitky.

[4] Stěžovatelka městskému soudu vytkla, že nesprávně parafrázoval její žalobní námitky a tím změnil jejich význam. Soud se nesprávně vypořádal s námitkami týkajícími se vad řízení před správními orgány (stěžovatelka konkrétně poukázala na chybějící poučení a absenci lhůty na seznámení se s podklady rozhodnutí) a v rozporu se zákonem zamítl stěžovatelčin důkazní návrh na výslech svědka. Stěžovatelka chtěla navrženým dokazováním prokázat, že kontrolor měl při kontrolním nákupu správný jídelní lístek. Dále se soud nedostatečně vypořádal s námitkou, že se kvůli chybějící materiální škodlivosti o přestupky vůbec nejedná. Pokud jde o přestupek spočívající v účtování tatarské omáčky navíc, ani zde nemůže být o vině stěžovatelky řeč. Stěžovatelka takovou službu nenabízí. Jestliže obsluha chtěla požadavku kontrolorů vyhovět a službu poskytnout, jde o jednání obsluhy v rozporu s pokyny stěžovatelky.

[5] Ve vztahu k přestupku spočívajícímu v účtování spropitného ve výši 10 % stěžovatelka zdůraznila, že kontrolor se vydával za anglicky mluvícího zákazníka. U takových zákazníků je třeba předpokládat, že budou požadovat uvedení spropitného na účtu. Obsluha se má v takovém případě zeptat hosta a podle jeho přání uvést spropitné na účtu. Kontrolor právě toto požadoval, a nejedná se tedy o přestupek. Navržené dokazování mělo prokázat, že kontrolor byl s touto skutečností obsluhou seznámen a že sám výslovně

pokračování

žádal o uvedení spropitného na účtence. V tomto ohledu neodpovídá protokol o kontrole skutečnosti.

[6] Soud se měl zabývat také tím, zda za vytýkané přestupky může být právnická osoba vůbec odpovědná. Stěžovatelka již dříve namítala, že ve smyslu § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o odpovědnosti za přestupky), učinila vše, co po ní lze spravedlivě požadovat, aby přestupku zabránila. Toto tvrzení chtěla prokázat výslechy svědků, které však neproběhly. Vytýkaná přestupková jednání nelze klást k tíži stěžovatelce, nýbrž pouze obsluze, která jednala v rozporu s jejími pokyny. Touto otázkou se správní orgány nezabývaly.

[7] Stěžovatelka dodala, že správní orgány i soud hodnotily pouze přiměřenost sankce vůči provinění. Sankce však musí být přiměřená též poměrům obviněného. Ačkoli si správní orgán vyžádal doklady o poměrech stěžovatelky, v odůvodnění rozhodnutí chybí zmínka o přiměřenosti uložené pokuty. Městský soud pochybil, pokud stěžovatelku v tomto směru nepoučil. Navzdory stěžovatelčině námitce se soud otázkou přiměřenosti sankce nezabýval a ani správním orgánům nevytkl, že svá rozhodnutí zatížily shodnou vadou. Stejně tak se soud nezabýval tím, zda správní orgány mohly upustit od uložení sankce. Stěžovatelka doplnila, že v důsledku opatření proti onemocnění covid-19 musela uzavřít provozovnu, je v účetní ztrátě a nemá prostředky k úhradě tak vysoké pokuty.

[8] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s napadeným rozsudkem. Podotkla, že stěžovatelčina kasační argumentace se shoduje s argumenty, které uplatnila již ve správním řízení i v řízení před městským soudem.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná, není však důvodná.

[10] Podle § 24 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele platí, že *prodávající se dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost poctivého prodeje výrobků nebo poskytování služeb podle § 3*. Podle písm. c) téhož ustanovení se dopustí přestupku i tím, že *při prodeji výrobků nebo poskytování služeb poruší zákaz diskriminace spotřebitele podle § 6*. Podle § 24 odst. 7 písm. k) téhož zákona (ve znění účinném do 5. 1. 2023) pak platí, že přestupek může spočívat i v tom, že *prodávající informaci o ceně poskytuje v rozporu s § 12*.

[11] NSS předesílá, že se zabývá pouze tou částí kasační stížnosti, která obsahuje argumenty reagující na posouzení městského soudu (tj. nikoliv úvodní částí, v níž stěžovatelka doslovně zopakovala odvolací námitky). Kasační námitky, které spočívají v nezměněném opakování žalobních či odvolacích námitek a nereagují na argumentaci soudu, jsou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustné.

[12] Stěžovatelka městskému soudu vytkla, že nesprávně parafrázoval její žalobní námitky. Podle NSS je žádoucí, aby soud (zejména obsáhlé) žalobní námitky stručně shrnul a současně vystihl podstatu argumentace. Mechanické kopírování žalobních námitek do textu odůvodnění rozhodnutí zpravidla není nutné ani vhodné. Domnívá-li se stěžovatelka, že soud pozměnil smysl její argumentace, mohla konkrétně poukázat na námitku, jejíž

význam soud změnil, což neučinila. NSS proto pouze obecně dodává, že městský soud přehledně strukturoval žalobní námitky do pěti okruhů a podrobně se jimi zabýval.

[13] Podobně obecně stěžovatelka namítla, že se městský soud nesprávně vypořádal s námitkami vad řízení před správními orgány. Konkrétně zmínila absenci poučení o svých procesních právech a absenci lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí. Jak NSS ověřil ze spisu, stěžovatelka byla o svých procesních právech vždy řádně poučena a stejně tak byla poučena o možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Této námitce proto soud nepřisvědčil.

[14] Stěžovatelka spatřuje další pochybení městského soudu v tom, že zamítl její návrh na výslech svědka. Podle NSS městský soud vysvětlil, že důkazy, které stěžovatelka navrhovala v žalobě (odkazem na důkazy navržené již v odvolání), pro nadbytečnost neprovedl. Takové odůvodnění vyhovuje požadavkům judikatury (např. nález Ústavního soudu ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. I. ÚS 118/09). Ve spojení se zbývajících částí odůvodnění napadeného rozsudku, v níž soud srozumitelně popsal, proč považuje skutkový stav za dostatečně zjištěný, se navíc jedná o přesvědčivé odůvodnění.

[15] Soud se také zabýval otázkou, zda byl naplněn materiální znak přestupku (blíže viz bod 72 napadeného rozsudku). NSS vůči tomuto posouzení nemá námitek a ani stěžovatelka žádné další argumenty nepředkládá. K odkazu stěžovatelky na pochybení obsluhy, která v rozporu s nabídkou vyhověla kontrolorům a poskytla jim tatarskou omáčku, NSS odkazuje na body 21–24 tohoto rozsudku.

[16] Stěžovatelka dále nesouhlasila s postihem za přestupek spočívající v rozdílném jednání (ve srovnatelné situaci) vůči anglicky hovořící skupině spotřebitelů, kterým bylo automaticky účtováno spropitné. Tato námitka sestává z nesouhlasu s neprovedením dokazování a z namítaného rozporu protokolu se skutečností. Co se týká neprovedení důkazních návrhů (účastnický výslech jednatelky, výslech kuchaře a dalších zaměstnanců), městský soud připustil, že inspektorát se nevyjádřil k upuštění od provedení navrženého důkazu, nicméně žalovaná toto pochybení zhojila. Městský soud dále vysvětlil, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného lze dovodit závěr o nadbytečnosti navrhovaných důkazů (zejm. bod 61 napadeného rozsudku).

[17] Jelikož je protokol veřejnou listinou, v souladu se zásadou presumpce správnosti veřejných listin je třeba jeho obsah považovat za pravdivý, není-li dokázán opak. Presumovaná pravdivost obsahu se vztahuje pouze k zachycenému průběhu procesního úkonu správního orgánu. Neosvědčuje však pravdivost samotných tvrzení, která osoby při jednání uvedou. Účastník řízení není zbaven obrany proti veřejné listině. Musí ovšem tvrdit, že její obsah není správný, a o svém tvrzení nese důkazní břemeno (usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 7. 2002, sp. zn. IV. ÚS 682/2000, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2737/2012, nebo rozsudek NSS ze dne 29. 3. 2017, č. j. 7 As 146/2016-29).

[18] Z protokolu neplyne, že kontrolori žádali o započtení spropitného ve zmíněné výši. NSS ve vztahu k tvrzenému rozporu protokolu se skutečností uvádí, že stěžovatelka byla v protokolu poučena o možnosti podat proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu

pokračování

námítky, což neučinila. Dodatečně se proto v odvolání pokusila tvrzení uvedená v protokolu zpochybnit provedením důkazů – výsledkem kuchaře, který byl podle ní kontrole přítomen. Jak ale uvedla žalovaná, podle protokolu o kontrole byla kontrole přítomna zejména obsluha (číšník), jehož výslech stěžovatelka nenavrhl. Stěžovatelka pak tvrdila, že kuchař byl v době kontroly v provozovně, ale není zřejmé, kde přesně se nacházel. NSS tedy souhlasí s městským soudem i žalovanou v tom, že výslech kuchaře není způsobilý ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, tj. nedisponuje vypovídací kapacitou.

[19] Stěžovatelka také namítla, že v souladu s § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Jsou tak dány podmínky pro to, aby byla zproštěna odpovědnosti za přestupky. Pochybení zapříčinila obsluha, která jednala v rozporu s jejími pokyny.

[20] Podle § 20 odst. 2 písm. c) téhož zákona za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.

[21] Pro posouzení, zda je právnická osoba odpovědná za spáchání správního deliktu v souvislosti s jednáním svého zaměstnance, je podstatné, zda k porušení právních povinností došlo v souvislosti s místní, časovou a věcnou vazbou k činnosti právnické osoby, tedy zda při činnosti, jíž byl způsoben protiprávní stav, zaměstnanec sledoval zejména z objektivního i subjektivního hlediska plnění svých pracovních úkolů. Pokud tomu tak nebylo, právnická osoba nemůže být za daný čin odpovědná. Je-li právnická osoba podle výše uvedených kritérií za jednání zaměstnance odpovědná, přichází na řadu posouzení možných liberačních důvodů (rozsudek NSS ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 As 213/2016-60, č. 3642/2017 Sb. NSS). Pro úplnost NSS dodává, že pokud se obviněná právnická osoba dovolává závěrů shora citovaného rozsudku devátého senátu, musí nejprve tvrdit, že by jí bylo přičítáno pochybení jejích zaměstnanců, kteří v rozhodné době neplnili pracovní úkoly (rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2021, č. j. 2 As 352/2020-55). Pro přiblížení situací, v nichž se jedná o excesivní jednání zaměstnance, za nějž není právnická osoba v postavení zaměstnavatele odpovědná, NSS odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu. Ten konstatoval, že přímá odpovědnost toho, kdo škodu způsobil, nastává jen tehdy, když jeho konání, jímž byla škoda způsobena, nespadá do rámce činnosti podnikatele, pro něhož práci vykonal (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 25 Cdo 1855/2012). Za činnost v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů je třeba považovat (vedle činnosti konané na příkaz zaměstnavatele) též činnost vykonávanou bez vnějšího podnětu jiných osob, na základě vlastního rozhodnutí zaměstnance. Rozhodující je, zda z hlediska místního, časového i věcného jde objektivně o činnost konanou pro zaměstnavatele (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 2. 2003, sp. zn. 21 Cdo 1148/2002). Dokonce ani skutečnost, že zaměstnanec jedná protiprávně, nepředstavuje bez dalšího exces, jedná-li přitom v rozsahu svého oprávnění a v zájmu právnické osoby (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2014, sp. zn. 25 Cdo 635/2014). Stěžovatelka přitom (shodně jako ve věci řešené v rozsudku č. j. 2 As 352/2020-55) netvrdí, že by jí správní orgány kladly k tíži jednání zaměstnanců, kteří v dané době neplnili pracovní úkoly. Jejich jednání naopak označuje za ojedinělé osobní selhání, kterému se snažila všemi možnými způsoby zabránit. Stěžovatelka se tedy nemůže zprostit odpovědnosti za

přestupky s odkazem na to, že viníkem je její bývalý zaměstnanec, který jednal v rozporu s udělenými pokyny. Jeho činnost totiž bezpochyby spadala do rámce stěžovatelčiny činnosti.

[22] K odkazu na zproštění odpovědnosti NSS uvádí, že v případě odpovědnosti právnické osoby za přestupek platí objektivní odpovědnost, nikoliv však odpovědnost absolutní. Právnická osoba za přestupek neodpovídá, prokáže-li, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Za veškeré úsilí ve smyslu tohoto liberačního důvodu je třeba považovat soubor opatření a činností, které mají preventivní účel a jsou dostatečné k tomu, aby zabránily porušování či neplnění právních povinností za běžných okolností (ve vztahu k předchozí právní úpravě viz Prášková, Helena. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 321). Břemeno tvrzení i důkazní břemeno ohledně prokázání naplnění liberačního důvodu leží na obviněné právnické osobě. Možné liberační důvody přitom doktrína i judikatura vykládá poměrně restriktivně, například jako zásah vyšší moci a omezené množství informací, které zpravidla jsou k dispozici v době před jednáním (rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2016, č. j. 7 As 258/2015-37). NSS naopak výslovně dovodil, že právnická osoba se nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit s odkazem na právní předpisy a zákonné povinnosti zaměstnanců. Stejně tak nelze za liberační důvod považovat vnitřní organizační poměry právnické osoby, jako je třeba změna zaměstnance (rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2005, č. j. 6 A 109/2000-73). Jednání zaměstnance proto lze stěžovatelce přičítat a ani opatření, která stěžovatelka provedla, nestačí ke zproštění odpovědnosti.

[23] Poslední kasační námitka se týká přiměřenosti sankce. NSS, stejně jako městský soud, odkazuje na usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS. Z něj plyne, že správní orgán ukládající pokutu je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter. Rozšířený senát konstatoval, že při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází správní orgán z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení; nelze-li jinak, stanoví je odhadem. Dále dodal, že správní orgán se nebude muset při ukládání pokuty za delikty, u nichž zákon neupravuje zvláštní kritérium v podobě osobních a majetkových poměrů pachatele, zabývat podrobným zjišťováním těchto poměrů „tam, kde bude s ohledem na výši do úvahy přicházející pokuty a na základní poznatky o osobě pachatele, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení, zřejmé, že nehrozí existenční ohrožení pachatele či jeho podnikání. Naopak tam, kde si závažnost spáchaného deliktu či další relevantní okolnosti vyžadají v rámci rozmezí, které zákon pro daný delikt předpokládá, takovou intenzitu sankce, že nebude možné riziko likvidačního působení pokuty na osobu pachatele bez dalšího vyloučit, bude nutné, aby se správní orgán zjišťováním osobních a majetkových poměrů pachatele důkladněji zabýval.“

[24] Primárním zdrojem informací potřebných pro určení výše pokuty je proto sám přestupce. Pokud přestupce o svých majetkových či osobních poměrech mlčí, což je bezpochyby jeho právem, jsou možnosti správních orgánů poměrně omezené. V takovém případě v zásadě postačí, pokud správní orgán vyhodnotí informace, které má již k dispozici, provede základní lustraci ve veřejných rejstřících a výši pokuty stanoví při zohlednění

pokračování

zákonem vymezených kritérií odhadem. Pachatel má následně v odvolacím řízení možnost své majetkové poměry uvést, má-li za to, že uložená pokuta je pro něj likvidační (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2021, č. j. 55 A 24/2020-91).

[25] Stěžovatelka správním orgánům vytýká, že řádně neposoudily přiměřenost uložené pokuty ve vztahu k jejím majetkovým poměrům. Zmínila, že žalovaná si sice vyžádala doklady o jejích poměrech, ale v rozhodnutí je nezohlednila. NSS ze správního spisu zjistil, že žalovaná stěžovatelku vyzvala ke sdělení a doložení majetkových poměrů v reakci na stěžovatelčinu žádost o prominutí pokuty. O ně stěžovatelka požádala po vydání rozhodnutí žalované. Žalovaná stěžovatelce sdělila, že poté, co rozhodnutí o uložení pokuty nabude právní moci, nelze uloženou pokutu snížit ani prominout. Lze nicméně požádat o posečkání uhrazení pokuty nebo rozložení její úhrady na splátky. Stěžovatelčinu žádost proto vyhodnotila jako žádost v tomto smyslu.

[26] NSS k tomu uvádí, že stěžovatelce byl za tři přestupky uložen úhrnný trest ve výši 80 000 Kč podle § 24 odst. 14 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele. Za takové jednání přichází v úvahu pokuta až do výše 5 000 000 Kč. Sankce uložená ve výši 1,6 % maximální sazby se zjevně pohybuje na její dolní hranici. Stěžovatelka netvrdí, že v průběhu správního řízení vyšly najevo okolnosti svědčící o tom, že pokuta je i v této výši nepřiměřená. Během správního řízení zůstala v tomto ohledu pasivní a správním orgánům neposkytla žádné informace o svých majetkových poměrech. Na zhoršení majetkové situace poukázala až ve zmíněné žádosti o prominutí pokuty a přičetla jej k tíži protipandemickým opatřením, která citelně dopadla mj. na gastronomická zařízení. Za takové situace nebyly správní orgány povinny během řízení z moci úřední zjišťovat stěžovatelčiny majetkové poměry, resp. nebylo namístě předvídat možnou nepřiměřenost pokuty uložené ve výši ani ne dvou procent maximální sazby a navíc v částce, která sama o sobě v poměrech podnikání v pohostinství není nikterak závratná. Intenzita uložené sankce ve spojení s absencí stěžovatelčiných tvrzení o jejích nevyhovujících majetkových poměrech v průběhu řízení nesvědčila o potenciálních likvidačních účincích sankce. Správní orgány nemohly v době svého rozhodování předvídat ani propuknutí pandemie onemocnění covid-19 a ekonomické dopady přijatých opatření. Žalovaná vyzvala stěžovatelku ke sdělení a doložení majetkových poměrů až po pravomocném skončení řízení na základě její žádosti. Stěží proto mohla zohlednit zjištěné informace již v napadeném rozhodnutí.

[27] NSS není zřejmé, co stěžovatelka v této souvislosti myslí zmínkou o poučovací povinnosti soudu. Podle § 78 odst. 2 s. ř. s. soud může (nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí) v řízení o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za přestupek, od trestu upustit nebo jej snížit v zákonem dovolených mezích, pokud je trest uložen ve zjevně nepřiměřené výši. Žalobce ale musí tento postup v žalobě navrhnout, což stěžovatelka učinila. Městský soud zároveň řádně vypořádal námitku týkající se nepřiměřenosti pokuty. Dospěl k závěru, že zjevně nepřiměřená není, a proto nevyhověl ani návrhu na moderaci pokuty. Ačkoli se soud výslovně nezabýval možností upuštění od pokuty, z odůvodnění napadeného rozsudku je zjevné, že pokud soud neshledal pokutu nepřiměřenou, logicky neshledal ani důvody pro upuštění od jejího uložení.

[28] Stěžovatelka odkázala také na zhoršení svých poměrů v důsledku opatření přijatých v boji s pandemií onemocnění covid-19. Ke dni vydání rozhodnutí žalované (konec února

2020) však pandemie prakticky nezasáhla území České republiky; první opatření byla přijata až následující měsíc. Správní orgány proto nemohly tento aspekt zohlednit. Co se týká návrhu na moderaci, komentářová literatura v určitých případech připouští prolomení pravidla, podle něžž soud při přezkumu rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu (Kühn, Z. Komentář k § 78. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 652). Může totiž nastat situace, v níž trest sice nebyl zjevně nepřiměřený v době rozhodování o jeho uložení, ale stal se jím později, například právě v důsledku podstatných změn v majetkových poměrech pachatele, které přivodila pandemie nebo ekonomická krize (srov. např. rozsudek NSS ze dne 6. 4. 2021, č. j. 4 Ads 55/2021-16). Městský soud nicméně neshledal splněnou podmínku *zjevné* nepřiměřenosti. Stěžovatelka v žalobě formulovala obecný návrh na moderaci a své poměry přiblížila pouze ve stručném návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, aniž je doložila (na rozdíl od řízení před NSS). NSS za takové situace neshledal posouzení návrhu na moderaci, jak jej provedl městský soud, nezákonným.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] NSS ze shora uvedených důvodů zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[30] Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalované nevznikly náklady nad rámec běžné činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu